

Київський університет імені Бориса Грінченка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Факультет інформаційних технологій та управління
Кафедра фінансів та економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 30 » 01 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)
для студентів

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр і назва спеціальності)
освітній рівень перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит
(шифр і назва освітньої програми)

Київ – 2020

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 32 89/20
Григорук
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 20 20 р.

Розробники:

Рамський Андрій Юрійович, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів та економіки факультету Інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Венгер Віталій Васильович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та економіки факультету Інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів та економіки

Протокол від 21 січня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ А.Ю. Рамський

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит)

_____. _____. 20__ р.

Керівник освітньої програми _____ Васечко Л.І.

(підпис)

Робочу програму перевірено

_____. _____. 20__ р.

Заступник директора/декана _____ Мельник І.Ю.

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	8 кредитів / 240 годин	
Курс	1	
Семестр	2	
Кількість змістових модулів з розподілом:	7	
Обсяг кредитів	8	
Обсяг годин, в тому числі:	240	
Аудиторні	98	
Модульний контроль	14	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	98	
Форма семестрового контролю	Іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання 50/50%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

Завдання:

- розкриття сутності, функцій та ролі фінансів у ринковій економіці;
- обґрунтування закономірностей еволюційного розвитку фінансів;
- формування теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів;
- виявлення закономірностей та панівних тенденцій функціонування та розвитку фінансової системи держави;
- визначення й систематизування закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів підприємницької діяльності та домогосподарств і використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи;
- виявлення можливих напрямів впливу фінансів на суспільний прогрес і ролі фінансів в системних трансформаціях ринкового економічного базису;
- обґрунтування заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дійових важелів економічної політики держави;
- виявлення глобальних ризиків та загроз функціонування сучасної світової фінансової системи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- соціально-економічну сутність, функції і функції фінансів;
- склад державних органів оперативного управління фінансами;
- характеристику бюджетної системи України, склад доходів та видатків;
- характеристику податкової системи України, склад, функції податків;
- економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави і покритті бюджетного дефіциту;
- характеристику фінансової звітності підприємства;
- послідовність операцій при проведенні аналізу фінансового стану підприємства;
- сутність фінансів господарських суб'єктів і принципи їх організації;
- фондовий ринок та фінансові інструменти;
- кредитування, кредитні та платіжні системи;
- валютні системи, валютний ринок та валютні операції, міжнародні розрахунки;

вміти:

- об'єктивно оцінювати економічні процеси та фінансову політику держави;
- аналізувати фінансові відносини в суспільстві;
- розуміти тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів та фінансів суб'єктів господарювання;

- знати та вміти застосовувати найбільш поширені інструменти валютного

ринку;

- розраховувати обсяг зовнішнього та внутрішнього боргу за допомогою боргових інструментів;

- виявляти недоліки і переваги діючого фінансового механізму;
- швидко опановувати зміни, які відбуваються у світовій фінансовій системі.

Відповідність дисципліни «Фінанси» (ОДФ.08) **компетентностям.**

– Загальні:

- ЗК1 - Комплексне розв'язання проблем;
- ЗК2 - Креативність та гнучкість мислення;
- ЗК3 - Управлінські навички;
- ЗК4 - Координація дій з іншими
- ЗК6 - Орієнтація на високий результат;
- ЗК7 - Навички популяризації;
- ЗК8 - Громадянська позиція

– Фахові:

- ФК1 - Глибокі професійні знання;
- ФК4 – Інформаційні навички
- ФК5 – Обчислювальна культура
- ФК6 - Культура економіки;
- ФК7 - Здатність до навчання та дослідницькі навички.

–

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)					
	Усьо го	У тому числі				
		л.	сем	м.к	інд	с.р
Змістовий модуль 1						
Тем 1. Сутність і функції фінансів.	5	2				3
Тема 2. Фінансова системи держави.	8	2	2			4
Тема 3. Державні органи оперативного управління фінансами	8	2	2			4
Модульний контроль	2			2		
Разом за змістовим модулем 1	23	6	4	2		11
Змістовий модуль 2						
Тема 4. Бюджетна система України	8	2	2			4
Тема 5. Доходи та видатки державного бюджету України.	8	2	2			4
Тема 6. Бюджетний процес.	8	2	2			4
Модульний контроль	2			2		
Разом за змістовим модулем 2	26	6	6	2		12
Змістовий модуль 3						
Тема 7. Податкова система держави.	8	2	2			4
Тема 8. Прямі та непрямі податки	8	2	2			4
Тема 9. Державний кредит та державний борг.	8	2	2			4
Тема 10. Фінанси суб'єктів господарювання.	8	2	2			4
Тема 11. Фінансова звітність підприємства.	8	2	2			4
Тема 12. Аналіз фінансового стану підприємства.	8	2	2			4
Модульний контроль	2			2		
Разом за змістовим модулем 3	50	12	12	2		24
Змістовий модуль 4						
Тема 13. Фінанси домогосподарств.	8	2	2			4
Тема 14. Фінансові аспекти соціального захисту населення	8	2	2			4
Тема 15. Інвестиційна діяльність населення	8	2	2			4
Модульний контроль	2			2		
Разом за змістовим модулем 4	26	6	6	2		12
Змістовий модуль 5						
Тема 16. Фондовий ринок та фондова біржа.	8	2	2			4
Тема 17. Фінансові інструменти.	8	2	2			4
Модульний контроль	2			2		
Разом за змістовим модулем 5	18	4	4	2		8
Змістовий модуль 6						
Тема 18. Кредит у ринковій економіці.	8	2	2			4
Тема 19. Основи банківського кредитування	8	2	2			4
Тема 20. Кредитні системи.	8	2	2			4
Тема 21. Платіжні системи	8	2	2			4
Модульний контроль	2			2		
Разом за змістовим модулем 6	34	8	8	2		16
Змістовий модуль 7						
Тема 22. Валютні системи.	7	2	2			3
Тема 23. Валюта і валютний курс.	8	2	2			4
Тема 24. Валютний ринок і валютні операції	8	2	2			4

Тема 25. Міжнародні розр хунки	8	2	2			4
Модульний контроль	2			2		
Разом за змістовим модулем 7	33	8	8	2		15
Семестровий контроль	30					
Усього годин	240	50	48	14		98

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Сутність і функції фінансів.

Фінанси як система економічних відносин. Визначення поняття «фінанси». Передумови виникнення фінансів. Поняття «фінансові ресурси». Класифікація доходів за стадіями руху. Сутність адміністративної моделі фінансових відносин. Сутність ринкової моделі фінансових відносин. Американська, західноєвропейська та скандинавська фінансові моделі ринкової економіки. Фінансове забезпечення та фінансове регулювання. Розподільна та контрольна функції фінансів.

Тема 2. Фінансова системи держави.

Сутність фінансової системи держави та її організаційні основи. Сфери фінансової системи України: централізовані фінанси, децентралізовані фінанси, фінансова інфраструктура. Основні складові фінансового ринку. Стратегічне та оперативне управління державними фінансами. Характеристика роботи Рахункової палати України. Об'єкти контролю Рахункової палати. Основні завдання та повноваження Державної фіскальної служби України.

Тема 3. Державні органи оперативного управління фінансами.

Державна казначейська служба України (Казначейство України). Державна фінансова інспекція України. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Державна служба статистики України. Завдання та функції державних органів оперативного управління фінансів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 4. Бюджетна система України.

Характеристика бюджетної системи України. Принципи, на яких ґрунтується бюджетна система України. Державний бюджет, Місцеві бюджети, Обласні бюджети, Бюджети місцевого самоврядування Бюджети міст (і у т.ч. районів у містах). Бюджети сіл і їх об'єднань, Бюджети селищ, Районні бюджети. Бюджетна класифікація. Склад видатків та кредитування Державного Бюджету України. Міжбюджетні трансферти.

Тема 5. Доходи та видатки державного бюджету України.

Доходи Державного бюджету України. Джерела формування спеціального фонду Державного бюджету України в частині доходів. Видатки бюджету. Класифікація видатків бюджету. Зведений бюджет. Структура джерел формування доходів місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів: видатки на здійснення делегованих державних повноважень та видатки на здійснення власних повноважень. Міжбюджетні трансферти. Горизонтальне

вирівнювання податкоспроможності обласних бюджетів. Дефіцит та профіцит бюджету.

Тема 6. Бюджетний процес.

Бюджетний процес. Поняття бюджетного процесу і його складові етапи. Організаційні засади бюджетного планування. Порядок складання, розгляду і затвердження проектів державного і місцевих бюджетів. Виконання бюджетів за доходами і видатками. Секвестр бюджету. Захищені статті видатків бюджету. Казначейська система виконання державного і місцевих бюджетів. Бюджетні права державних органів законодавчої і виконавчої влади.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Тема 7. Податкова система держави.

Державна податкова справа. Характеристика податкової системи України. Функції податків: фіскальна та розподільчо-регулююча. Платники податків. Податкові агенти. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Податкове зобов'язання. Пеня. Ставка податку. Порядок обчислення податку. Податковий період. Податкова пільга.

Тема 8. Прямі та непрямі податки.

Характерні особливості прямих і непрямих податків. Відмінності прямих і непрямих податків. Характеристика загальнодержавних та місцевих податків та зборів. ПДВ та акциз як непрямі загальнодержавні податки. Види перевірок платників податків з боку контролюючих органів. Камеральні, документальні (планові або позапланові; виїзні або невиїзні) та фактичні перевірки.

Тема 9. Державний кредит та державний борг.

Економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави і покритті бюджетного дефіциту. Відмінність державного кредиту від банківського. Види державного кредиту. Внутрішній і зовнішній державний кредит. Форми внутрішнього державного кредиту. Державні позики, їх види. Класифікація державних внутрішніх позик. Залучення коштів загальнодержавного позикового фонду. Казначейські позики. Гарантовані позики. Форми зовнішнього державного кредиту. Державні зовнішні позики. Вплив державного боргу на фінансовий стан держави. Управління державним боргом і його обслуговування.

Тема 10. Фінанси суб'єктів господарювання.

Сутність фінансів господарських суб'єктів і принципи їх організації. Грошові надходження від діяльності підприємств, їх склад і економічна характеристика. Валовий і чистий дохід. Загальний і чистий прибуток. Класифікація доходів і видатків. Фінансові ресурси. Власні і залучені грошові кошти. Особливості фінансів підприємств різних організаційно-правових форм. Джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів комерційних підприємств державної і недержавної форм власності. Взаємовідносини підприємницьких структур із бюджетом і цільовими державними фондами. Вплив галузевих факторів на організацію фінансів підприємств.

Тема 11. Фінансова звітність підприємства.

Характеристика фінансової звітності підприємства. Баланс підприємства. Характеристика статей активу та пасиву балансу підприємства. Звіт про фінансові результати: розділи. Дохід та прибуток. Схема формування. Звіт про власний капітал.

Тема 12. Аналіз фінансового стану підприємства.

Основні напрями фінансового аналізу. Методи фінансового аналізу. Горизонтальний та вертикальний аналіз підприємства. Оцінка майнового стану підприємства. Динаміка та структура власних обігових коштів. Ефективність оборотності коштів. Ефективність використання капіталу. Коефіцієнт самофінансування. Прибуток. Рентабельність. Показники фінансового стану підприємства: платоспроможність, кредитоспроможність, ліквідність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Тема 13. Фінанси домогосподарств.

Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин. Поняття «домогосподарство» і «сім'я». Функції домогосподарств. Завдання домогосподарств в умовах економіки ринкового типу. Теоретичні основи фінансів домогосподарств. Сутність фінансів домогосподарств. Система зовнішніх грошових потоків домогосподарств. Бюджет домогосподарства, його структура. Доходи і витрати домогосподарств. Вплив державного регулювання на бюджет домогосподарств. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники. Заощадження населення як інвестиційний ресурс країни. Фактори, що впливають на доходи громадян.

Тема 14. Фінансові аспекти соціального захисту населення.

Фінансові ресурси бюджетної системи і державних цільових страхових фондів. Соціально-економічні гарантії держави населенню: рівень споживання, освіта, охорона здоров'я, пенсії, допомога, стипендії, податкові пільги. Основні принципи соціального захисту населення. Механізм державного соціального захисту населення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Фонди соціального страхування. Рівні системи пенсійного забезпечення в Україні: солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, система недержавного пенсійного забезпечення. Ставка єдиного соціального внеску.

Тема 15. Інвестиційна діяльність населення.

Фінанси населення, які спрямовані на заощадження як джерело інвестиційних коштів. Вибір виду інвестування вільних фінансових ресурсів населення. Формування фінансового портфелю домогосподарства. Споживчий, накопичувальний та інвестиційний портфелі. Зарубіжний досвід у формуванні інвестиційних портфелів населення.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.

Тема 16. Фондовий ринок та фондова біржа.

Сутність поняття «фондовий ринок» та учасники фондового ринку. Брокерська та дилерська діяльності. Національна комісія з цінних паперів та

фондового ринку як регулюючий орган фондового ринку в Україні. Фондова біржа. Виведення цінного паперу на фондовий ринок (емісія або «ІРО»), Андеррайтинг. Лістинг. Делістинг. Котирування.

Тема 17. Фінансові інструменти.

Сутність поняття «фінансові інструменти». Фінансові активи та фінансові зобов'язання. Похідні фінансові інструменти. Поняття та класифікація цінних паперів. Емісійними та неемісійні цінні папери. Бездокументарні та документарні цінні папери. Іменні або ордерні цінні папери. Цінні папери в обороті України: пайові, боргові, іпотечні, приватизаційні, похідні, товаророзпорядчі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6.

Тема 18. Кредит у ринковій економіці.

Сутність, функції та різновиди кредиту. Його роль у розвитку ринкової економіки. Суб'єкти та об'єкти кредитування. Кредитний договір. Функції кредиту: перерозподільна, емісійна та контрольна. Види кредиту. Іпотечний житловий кредит. Форми кредитування. Форми забезпечення. Форми надання кредиту: грошові, акцептні, депозитні сертифікати, облігаційні позики. Норма позичкового процента.

Тема 19. Основи банківського кредитування

Кредитні операції. Банківський кредит: поняття, економічна сутність, види, мета. Різновиди банківських кредитів: за цільовим призначенням, за забезпеченням, за термінами, за кількістю кредиторів, за формою та технологією надання. Міжбанківські кредити. Кредитний ризик. Кредитоспроможність. Кредитний портфель.

Тема 20. Кредитні системи.

Поняття кредитної системи та її структура. Однорівнева та дворівнева банківські системи. Небанківські фінансові посередники. Роль банківського нагляду у регулюванні кредитної системи держави. Економічні нормативи діяльності банків. Рейтингові оцінки. Сутність та основні функції Національного банку України. Комерційні банки як основна ланка кредитної системи.

Тема 21. Платіжні системи.

Платіжна система як елемент кредитної системи держави. Учасники платіжної системи. Характеристика внутрішньодержавної та міжнародної платіжних систем. Система електронних платежів (СЕП) як інструмент внутрішньодержавних міжбанківських розрахунків в Україні. Співтовариство всесвітніх міжбанківських фінансових телекомунікацій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7.

Тема 22. Валютні системи.

Сутність та еволюція валютних систем. Характеристика національної валютної системи. Органи валютного регулювання і контролю. Фіксований та плаваючий валютні курси. Конвертованість валюти. Валютний ринок. Платіжний баланс. Світова валютна система. Золотомонетний стандарт.

Тема 23. Валюта і валютний курс.

Визначення поняття «валюта». Валютні цінності. Валютний курс. Структурні чинники економіки, які впливають на зміну валютного курсу. Валютне котирування та його види: пряме і обернене. Оцінка макроекономічних параметрів за номінальним двостороннім валютним курсом, реальним валютним курсом та крос-курсом. Повна та часткова конвертованість валюти. Класифікатор іноземних валют та банківських металів.

Тема 24. Валютний ринок і валютні операції.

Визначення поняття «валютний ринок». Учасники валютного ринку. Інституційна основа функціонування світового валютного ринку. Поточні та термінові валютні операції. Форвардний контракт. Ф'ючерсний контракт. Валютний своп. Опціон. Конверсійні та депозитно-кредитні валютні операції.

Тема 25. Міжнародні розрахунки.

Характеристика, основні види та форми проведення міжбанківських розрахунків. Кліринг. Типи котирування валют. Крос-курси. Валютні, процентні свопи та свопи активів. Відсотковий опціон. Фондовий опціон.

5. Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6		Модуль 7	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	6	6	3	3	2	2	4	4	4	4
2	Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3	6	6	3	3	2	2	4	4	4	4
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	6	30	3	15	2	10	4	20	4	20
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	2	20	3	30	6	60	3	30	2	20	4	40	4	40
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				65		76		127		76		59		93		93
Максимальна кількість балів:			589													
Розрахунок коефіцієнта:			589 / 60 = 9,817													
Іспит			40													
Загалом			100													

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Теми	Бали	Години
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Сутність і функції фінансів.	5	3
Тема 2. Фінансова системи держави.	5	4
Тема 3. Державні органи оперативного управління фінансами	5	4

Змістовий модуль 2		
Тема 4. Бюджетна система України	5	4
Тема 5. Доходи та видатки державного бюджету України.	5	4
Тема 6. Бюджетний процес.	5	4
Змістовий модуль 3		
Тема 7. Податкова система держави.	5	4
Тема 8. Прямі та непрямі податки	5	4
Тема 9. Державний кредит та державний борг.	5	4
Тема 10. Фінанси суб'єктів господарювання.	5	4
Тема 11. Фінансова звітність підприємства.	5	4
Тема 12. Аналіз фінансового стану підприємства.	5	4
Змістовий модуль 4		
Тема 13. Фінанси домогосподарств.	5	4
Тема 14. Фінансові аспекти соціального захисту населення	5	4
Тема 15. Інвестиційна діяльність населення	5	4
Змістовий модуль 5		
Тема 16. Фондовий ринок та фондова біржа.	5	4
Тема 17. Фінансові інструменти.	5	4
Змістовий модуль 6		
Тема 18. Кредит у ринковій економіці.	5	4
Тема 19. Основи банківського кредитування	5	4
Тема 20. Кредитні системи.	5	4
Тема 21. Платіжні системи	5	4
Змістовий модуль 7		
Тема 22. Валютні системи.	5	3
Тема 23. Валюта і валютний курс.	5	4
Тема 24. Валютний ринок і валютні операції	5	4
Тема 25. Міжнародні розрахунки	5	4
Усього	125	98

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2, 3 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 4, 5, 6 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 7, 8, 9, 10, 11, 12 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 13, 14, 15 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
V	Теми 16, 17 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
VI	Теми 18, 19, 20, 21 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
VII	Теми 22, 23, 24, 25 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання студента за семестр, що здійснюється в університеті у формі екзамену. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, тести, задачі, що передбачають перевірку розуміння студентами навчального матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 40 балів, до яких додаються результати поточного модульного контролю від 0 до 60 балів, що переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS для отримання рейтингової оцінки знань студента.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Необхідність та сутність фінансів.
2. Функції та роль фінансів.
3. Взаємозв'язок фінансів з іншими елементами економічної системи.
4. Склад та структура фінансових ресурсів.
5. Джерела формування фінансових ресурсів.
6. Поняття “фінансова система”.
7. Теоретичні основи побудови фінансової системи.

8. Структура фінансової системи.
9. Призначення і специфічні ознаки сфер та ланок фінансової системи.
10. Правові та організаційні основи фінансової системи.
11. Сутність, складові і типи фінансової політики.
12. Завдання і принципи фінансової політики.
13. Форми і методи реалізації фінансової політики.
14. Організаційне забезпечення фінансової політики.
15. Правове забезпечення фінансової політики.
16. Фінансова політика України на сучасному етапі.
17. Призначення і роль фінансового механізму.
18. Склад і структура фінансового механізму.
19. Фінансові показники як складова фінансового механізму.
20. Фінансове планування: суть, принципи, методи, завдання.
21. Система фінансових планів, їх характеристика.
22. Зведений фінансовий баланс держави.
23. Функції вищих законодавчих і виконавчих органів державної влади та управління щодо загального управління фінансами.
24. Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин.
25. Теоретичні основи фінансів домогосподарств.
26. Бюджет домогосподарства, його структура.
27. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарства. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.
28. Соціальний захист населення.
29. Система показників малозабезпеченості.
30. Суть і функції податків.
31. Роль податків у фіскальній політиці держави.
32. Класифікація податків, її ознаки.
33. Види податків.
34. Загальнодержавні податки., їх характеристика.
35. Місцеві податки і збори. Інші платежі до бюджету. Податкова система: поняття, основи побудови.
36. Принципи й методи оподаткування.
37. Податкова політика.
38. Фактори, що визначають напрямки і характер податкової політики.
39. Державна фіскальна служба України, склад служби та основні функції.
40. Економічна природа і суть бюджету.
41. Бюджет як економічна категорія.
42. Бюджетна політика України, її особливості та значення.
43. Бюджетне законодавство України.
44. Бюджетний устрій і бюджетна система.
45. Структура бюджетної системи України.
46. Бюджетний процес та його стадії.
47. Учасники бюджетного процесу.
48. Повноваження учасників бюджетного процесу.
49. Формування доходів державного бюджету, їх склад і структура.
50. Видатки державного бюджету.

51. Основні напрямки використання бюджетних коштів.
52. Бюджетний дефіцит: визначення, причини виникнення, наслідки.
53. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
54. Суть місцевих фінансів. Функції місцевих фінансів.
55. Місцеві бюджети, їх доходи.
56. Видаткова частина місцевих бюджетів.
57. Система місцевих фінансових інститутів.
58. Склад державних цільових фондів, їх економічна природа і призначення.
59. Загальна характеристика соціальних позабюджетних фондів.
60. Пенсійний фонд України.
61. Фонд соціального страхування на випадок безробіття.
62. Фонд соціального страхування на випадок тимчасової втрати працездатності.
63. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.
64. Інші централізовані і децентралізовані фонди цільового призначення.
65. Економічна суть державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави і покритті бюджетного дефіциту.
66. Форми внутрішнього та зовнішнього державного кредиту.
67. Державний борг, його структура.
68. Управління державним боргом.
69. Економічні та соціальні наслідки державного боргу.
70. Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва.
71. Класифікація страхування за об'єктами та ознакою ризику.
72. Принципи обов'язкового і добровільного страхування.
73. Страхування майна юридичних і фізичних осіб, його види й форми.
74. Особисте страхування його суть і значення в забезпеченні соціального захисту громадян.
75. Види особистого обов'язкового і добровільного страхування.
76. Страхування кредитних і фінансових ризиків, його необхідність, значення та види.
77. Страхування відповідальності.
78. Доходи і витрати страховика.
79. Фінансові результати страхових операцій, їх рентабельність.
80. Прибуток страхових організацій, його розподіл і використання.
81. Страховий ринок.
82. Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні.
83. Суть фінансового ринку, його роль у мобілізації та розподілі фінансових ресурсів.
84. Класифікація фінансових ринків.
85. Характеристика ринку цінних паперів.
86. Основні характеристики цінних паперів, які можуть випускатись і обертатись в Україні.
87. Правове регулювання фінансового ринку.
88. Державний контроль за випуском і обігом цінних паперів.

89. Фондова біржа: правове положення, організація і порядок роботи.
90. Українська фондова біржа.
91. Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.
92. Економічна природа і призначення міжнародних фінансів.
93. Поняття фінансового механізму зовнішньоекономічних відносин, його склад.
94. Державний контроль за здійсненням валютних операцій і своєчасним надходженням коштів.
95. Фінансовий контроль.
96. Організація, види і методи фінансового контролю.
97. Фінансовий аудит як незалежний фінансовий контроль.
98. Становлення і розвиток аудиторського контролю.
99. Суб'єкти фінансового контролю в Україні.
100. Фінансове право.
101. Правове регулювання фінансових відносин.
102. Розвиток фінансового законодавства в Україні.
103. Економічна безпека як багаторівнева система: поняття та базові елементи.
104. Фінансова безпека: сутність і місце в системі економічної безпеки.
105. Механізм забезпечення фінансової безпеки.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно А	100-90
Добре В Добре С	82-89 75-81
Задовільно D Задовільно E	69-74 60-68
Незадовільно FX	36-59
Незадовільно F	0-35

6. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 240 год., із них: лекції – 50 год., семінарські заняття – 48 год., модульний контроль – 14 год., самостійна робота – 98 год., іспит – 30 год.

Модулі (назви, бали)	1. Змістовий модуль 1. (65 бали)			2. Змістовий модуль 2. (76 бали)			3. Змістовий модуль 3. (127 бали)						4. Змістовий модуль 4. (76 балів)			5. Змістовий модуль 5. (59 балів)		6. Змістовий модуль 6. (93 бали)				7. Змістовий модуль 7. (93 бали)						
Лекції (теми, бали)	Тема 1 (1 бал)	Тема 2 (1 бал)	Тема 3 (1 бал)	Тема 4 (1 бал)	Тема 5 (1 бал)	Тема 6 (1 бал)	Тема 7 (1 бал)	Тема 8 (1 бал)	Тема 9 (1 бал)	Тема 10 (1 бал)	Тема 11 (1 бал)	Тема 12 (1 бал)	Тема 13 (1 бал)	Тема 14 (1 бал)	Тема 15 (1 бал)	Тема 16 (1 бал)	Тема 17 (1 бал)	Тема 18 (1 бал)	Тема 19 (1 бал)	Тема 20 (1 бал)	Тема 21 (1 бал)	Тема 22 (1 бал)	Тема 23 (1 бал)	Тема 24 (1 бал)	Тема 25 (1 бал)			
Семінарські заняття (теми, бали)		Тема 2 (11 балів)	Тема 3 (11 балів)	Тема 4 (11 балів)	Тема 5 (11 балів)	Тема 6 (11 балів)	Тема 7 (11 балів)	Тема 8 (11 балів)	Тема 9 (11 балів)	Тема 10 (11 балів)	Тема 11 (11 балів)	Тема 12 (11 балів)	Тема 13 (11 балів)	Тема 14 (11 балів)	Тема 15 (11 балів)	Тема 16 (11 балів)	Тема 17 (11 балів)	Тема 18 (11 балів)	Тема 19 (11 балів)	Тема 20 (11 балів)	Тема 21 (11 балів)	Тема 22 (11 балів)	Тема 23 (11 балів)	Тема 24 (11 балів)	Тема 25 (11 балів)			
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів			
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)						Модульна контрольна робота 4 (25 балів)			Модульна контрольна робота 5 (25 балів)		Модульна контрольна робота 6 (25 балів)				Модульна контрольна робота 7 (25 балів)						
Сума за семестр	589 , коефіцієнт переведення у 60-бальну шкалу 589 / 60 = 9,817																											
Семестровий контроль	Іспит - 40 балів																											
Загалом	100																											

6. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Александрова М.М., Маслова С.О. Гроші. Фінанси. Кредит.: Навчально – методичний посібник. – 2-ге вид., перер. і доп. – К.: ЦНЛ, 2002
2. Буряк П.Ю., Жихор О.Б. Фінанси: курс для фінансистів: Підручник.- К.: «Хай – Тек Прес», 2010. – 528с.
3. Кремень О. І. Фінанси : навч. посіб. / О. І. Кремень, В. М. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 412 с.
4. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С.І. Юрія. - К.: Центр учбової літератури, 2011. – 576 с.
5. Фінанси: Підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. перероб. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 687 с.
6. Бердар М.М. Фінанси підприємств. Навч. посіб. – К. Центр учбової літератури. 2010. – 352 с.

Додаткова

1. Аванесова І.А. Фінансові послуги: Навч. посіб. – К.: КНТЕУ, 2007.- 365с.
2. Азаренкова Г.М. Фінанси: Практикум: Навчальний посібник. - К.: Знання, 2008. – 179с.
3. Бланк І.О.Фінансова стратегія підприємства: монографія . – К.: КНТЕУ, 2009. – 147с.
4. Близнюк О.П. Фінанси: навч. посібн. – К.: Знання, 2006. – 415 с.
5. Василенко Л.І. Фінанси: навч. посіб.: К.: КНТЕУ, 2003. – 199с.
6. Василик Д.О.Державні фінанси України: Підручник . – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 608с.
7. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник.- К.: НІОС. – 2000. – 416с.
8. Ковальчук С.В Фінанси: Навч. посібн. – Львів «Новий світ - 2000», 2006. - 568 с.
9. Кудряшов В.П. Фінанси. Навчальний посібник. – Херсон: Олді-плюс, 2006р. – 352с.
10. Леоненко П.М. Теорія фінансів: Навчальний посібник: К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 480с.
11. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2004. – 240 с.
12. Романенко О. Фінанси: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, Київ, 2006. – 312 с.
13. Шемет Т.С. Міжнародні фінанси: Підручник / За заг. Ред. А.А .Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2000.- 356с.

Інтернет-ресурси

1. Національний банк України. – режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>
2. Міністерство фінансів України .- режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
3. Фінансовий портал №1 в Україні . – режим доступу: <http://finance.ua/>
4. Урядовий портал. - режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>